

Preliminär delen

P-1. $(2016)_{10} = 1875 + 125 + 15 + 1 = 3 \cdot 625 + 125 + 3 \cdot 5 + 1$ ($5^0=1, 5^1=5, 5^2=25, 5^3=125, 5^4=625$)
 $= (31031)_5$

P-2. Utför divisionen, t.ex. med trappa eller liggande stol

$$\begin{array}{r}
 1550816 \\
 \hline
 2016 \overline{) 0608} \quad | \quad 13 \\
 \underline{-13} \\
 71 \\
 \underline{-65} \\
 66 \\
 \underline{-65} \\
 10 \\
 \underline{-00} \\
 106 \\
 \underline{-104} \\
 20 \\
 \underline{-13} \\
 78 \\
 \underline{-78} \\
 0
 \end{array}$$

Så $\frac{20160608}{13} = 1550816$

- 13 · 1 = 13
- 13 · 2 = 26
- 13 · 3 = 39
- 13 · 4 = 52
- 13 · 5 = 65
- 13 · 6 = 78
- 13 · 7 = 91
- 13 · 8 = 104

P-3. $\frac{(x^4 16)}{(x+2)(x^3-8)} = \frac{(x^2/4)(x^2+4)}{(x+2)(x-2)(x^2+2x+4)} = \frac{x^2+4}{(x+2)^2}$

OBS: I ett bråk kan man förkorta faktorer från nämnaren & täljare, inte termer i summor.

P-4. $\sqrt{x \sqrt[3]{x \sqrt{x}}} = (x \cdot x^{1/3} \cdot (x^{1/2})^{1/3})^{1/2} = x^{1/2} (1 + \frac{1}{3} + \frac{1}{6})$
 $= x^{1/2} \cdot \frac{9}{6} = x^{3/4}$

eller skriv $= x^{1/2} \cdot x^{1/6} \cdot x^{1/12} = x^{1/2 + 1/6 + 1/12} = x^{9/12} = x^{3/4}$

G-frågor

G 1 a) Påståendet innebär att man kan dela varje x med varje y och hitta ett $z = \frac{x}{y}$ (dvs ett z sådan att $y \cdot z = x$)
 Det stämmer för $y \neq 0$, inte för alla y :

$$\forall x \forall y, y \neq 0 \Rightarrow (\exists z : y \cdot z = x)$$

b) Låt $z = 1 + i\sqrt{3}$
 $= 2 \cdot \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2} \right) = 2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)$

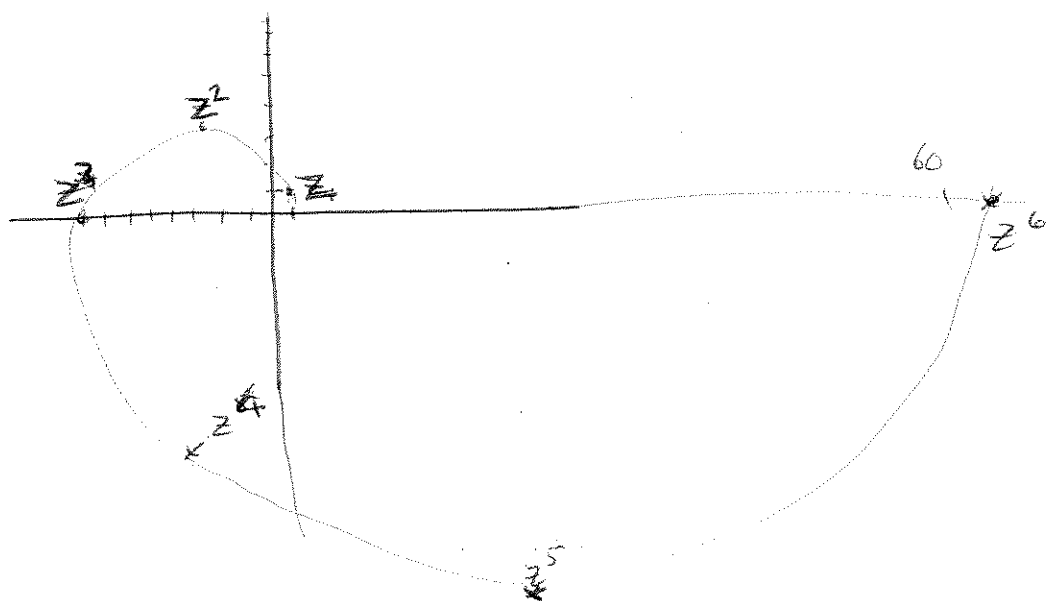
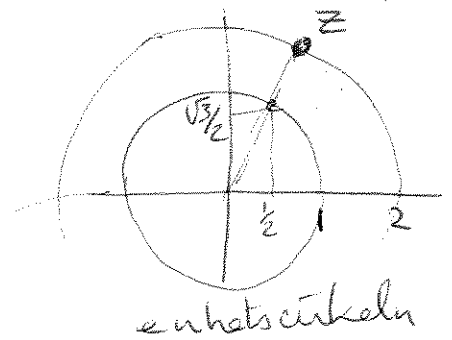
$$z^2 = 4 \left(\cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3} \right)$$

$$z^3 = 8 \left(\cos \pi + i \sin \pi \right) = -8$$

$$z^4 = 16 \left(\cos \frac{4\pi}{3} + i \sin \frac{4\pi}{3} \right)$$

$$z^5 = 32 \left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3} \right)$$

$$z^6 = 64 \left(\cos 2\pi + i \sin 2\pi \right) = 64$$

G-1 c) $f(x) = 3x$ Defmängd $\mathbb{R}$, värdemängd $\mathbb{R}$

invers: $f^{-1}(y) = \frac{1}{3}y$

$g(x) = x + 5$ Defmängd $\mathbb{R}$, värdemängd $\mathbb{R}$

invers: $g^{-1}(y) = y - 5$

$h(x) = x^2$ Defmängd $\mathbb{R}^+$, värdemängd $\mathbb{R}^+$

invers: $g^{-1}(y) = \sqrt{y}$

Andra bra exempel var:

$f(x) = x$, med inversfunktion $f^{-1}(y) = y$

$D_f = V_f = \mathbb{R}$

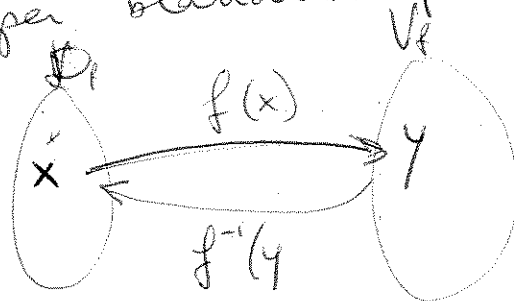
$f(x) = x^3$

$D_f = V_f = \mathbb{R}$

$f^{-1}(y) = \sqrt[3]{y}$

OBS: Det är tydligare om man uttrycker inversfunktionen med ett annat variabelnamn än själva funktionen så man slipper blanda ihop variablerna.

tänk

OBSOBS: Blanda inte ihop

$-f$: $f(x) + (-f(x)) = 0$ addition

$\frac{1}{f}$: $\frac{1}{f(x)} \cdot f(x) = 1$ multiplikation, beteckas ibland också med $(\cdot)$

f^{-1} : $f^{-1} \circ f(x) = f^{-1}(f(x)) = x$ funktionens invers.

G-2: Induktionsbevis:

(0,5p) Basfall för $n=10$ $2^{10} = 1024$ $10^3 = 1000$ } så $2^{10} > 10^3$.

(0,5p) Induktionsantagande: Anta att för något $k \geq 10$,
så är $2^k \geq k^3$

(0,5p) Induktionssteg: Vi skall visa att även $2^{k+1} \geq (k+1)^3$

Vi har $2^{k+1} = 2 \cdot 2^k = 2^k + 2^k$

och $(k+1)^3 = k^3 + 3k^2 + 3k + 1$

så vi använder att $2^k \geq k^3$

och här kvar att visa att $2^k \geq 3k^2 + 3k + 1$

(1p) Men $3k^2 + 3k + 1 < 7k^2$ eftersom $k \geq 10$

Så $2^k \geq k^3 > 9k^2 > 3k^2 + 3k + 1$.

och därmed $2^{k+1} = 2^k + 2^k \geq k^3 + k^3 > k^3 + 3k^2 + 3k + 1 = (k+1)^3$

(0,5p) Slutsats Vi har visat att för varje heltal $n \geq 10$,
så är $2^{n+1} \geq n^3$.

(1p) för tydliggörande av strukturen för induktionsbevis. II

G-3. Vi använde Euklides algoritmen.

$$\underline{299} = \underline{91} \cdot 3 + 26$$

$$3 \cdot 91 = 273$$

$$\underline{91} = \underline{26} \cdot 3 + 13$$

$$3 \cdot 26 = 78$$

$$\underline{26} = \underline{13} \cdot 2 + 0$$

(2p) så $\text{SGD}(299, 91) = 13$

Vi får en kombination $299u + 91v = 13$ m.h.a

$$13 = 91 - (26 \cdot 3)$$

$$= 91 - ((299 - 91 \cdot 3) \cdot 3) \quad \text{ty } 26 = 299 - 91 \cdot 3$$

$$= 91 - 299 \cdot 3 + 91 \cdot 9$$

$$= 91 \cdot 10 - 299 \cdot 3$$

(1p) $= 299 \cdot (-3) + 91 \cdot 10$ med $(u_0, v_0) = (-3, 10)$

(kolla rimlighet: $299 \cdot 3 = 900 - 3$, $91 \cdot 10 = 910$)

De andra paren (u, v) fås med hjälp av (u_0, v_0) :

OBS att eftersom $7 \cdot 13 = 91$ och $23 \cdot 13 = 299$ kan

vi förkorta ekvationen till

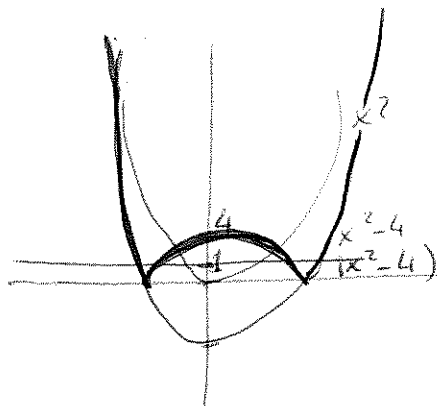
$$1 = 23 \cdot (-3) + 7 \cdot (10)$$

och få alla andra par $(u, v) = (-3 + 7k, 10 - 23k)$

(1p) för $k \in \mathbb{Z}$.

(0,5) för lösningar $(-3 + 91k, 10 - 299k)$.

G-4. Skiss på $|x^2 - 4|$

Så olikheten gäller
i två områden, vars gränser
är där $|x^2 - 4| = 1$

(2 p)
totalt.
(1 p för delar)

dvs $x^2 - 4 = 1$ eller $x^2 - 4 = -1$

dvs $x^2 = 5$

dvs $x^2 = 3$

dvs $x = \pm\sqrt{5}$

dvs $x = \pm\sqrt{3}$

så $|x^2 - 4| \leq 1$ för $x \in [-\sqrt{5}, -\sqrt{3}] \cup [\sqrt{3}, \sqrt{5}]$

G-5. $f(x) = x^2 + 14x + 39$
(1P) $= (x + 7)^2 - 10$ (kvadratkompletterad)

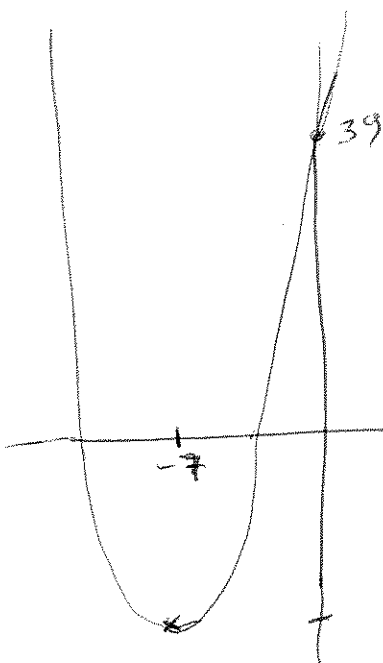
(1P)

$= (x + 7 - \sqrt{10})(x + 7 + \sqrt{10})$ faktorerad
 $= (x - (-7 + \sqrt{10}))(x - (-7 - \sqrt{10}))$

• kvadratkompletterad: lätt att skissa
m.h.a min-punkten

• faktorerad ger var kurvan skär x-axeln
finns endast om f har reella rötter

• $x^2 + px + q$: lätt att se $f(0)$

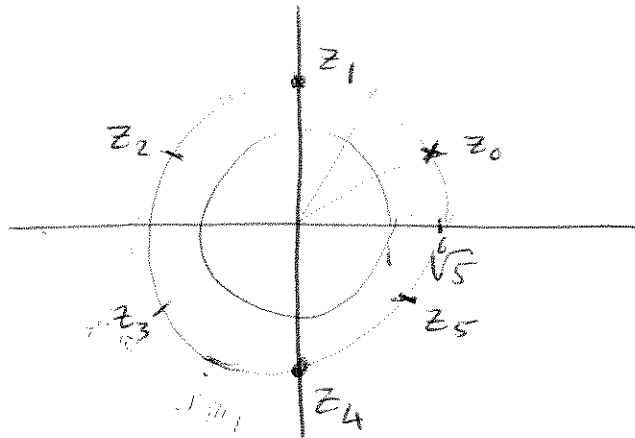

VG-frågor.

VG-1 $z^6 = -5 = 5 (\cos \pi + i \sin \pi)$

ger $z_k = \sqrt[6]{5} \left(\cos \left(\frac{\pi}{6} + k \frac{\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{6} + k \frac{\pi}{3} \right) \right)$

för $k=0, 1, 2, 3, 4, 5$

VG-2 Vi vill ha n sammansatta tal i följd.

Låt $N = (n+1)!$

Då vet vi inte om $N+1$ är primtal, men

$N+2$ är delbart med 2

$N+3$ " " " 3

$N+4$ " " " 4

$N+n$ " " " n

$N+n+1$ " " " $n+1$

Så vi har n tal i rad, alla sammansatta.